

Hallituksen esitys Eduskunnalle Kaupthing Bankin Suomen sivuliikkeeseen tehtyjen talletusten maksuun liittyvästä valtioneuvoston päätöksestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta antaisi perustuslain 82 §:n 2 momentissa tarkoitettua suostumuksensa siihen, että valtioneuvosto tai sen määräämillä ehdoilla valtiovarainministeriö voisi antaa vastavakuuksia vaatimatta valtioneuvoston Kaupthing Bank hf:n Suomen sivuliikkeeseen tehtyihin talletuksiin liittyvien järjestelyjen vakuudeksi. Kolme suomalaista liikepankkia ovat päässeet ratkaisuun, jolla Nordea Pankki Suomi Oyj:n, OP-Pohjola-ryhmän ja Sampo Pankki Oyj:n perustaman ja rahoittaman erillisyhtiön välityksellä turvataan noin 10 000 tallettajan yhteismäärältään noin 115 miljoonan euron

määräisten talletusten maksaminen. Kysymyksessä on yksityisen sektorin markkinaehtoinen ratkaisu, jossa edellä mainitut pankit kantavat järjestelyyn liittyvän kaupallisen riskin ja luottoriskin. Ratkaisu ei muuta Suomessa voimassa olevia talletussuojaperiaatteita. Vaikka järjestely on islantilaisviranomaisten hyväksymä, saattaa talletusten maksamiseen liittyä Islannissa jälkepäin vireille tulevia takaisinsaantikanteita tai niihin verrattavia muita oikeudellisia riskejä, joilta suojautumiseksi valtioneuvosto on tarpeellinen.

PERUSTELUT

Islannin valtio on ottanut Kaupthing Bank hf:n haltuunsa. Pankin Suomen sivuliikkeessä, jonka toiminta on Rahoitustarkastuksen päätöksellä keskeytetty, on talletuksia noin 115 miljoonaa euroa ja talletusasiakkaita noin 10 000.

Sivuliikkeeseen tehtyjen talletusten maksamista varten on syntynyt yksityisen sektorin ratkaisu. Sen mukaan perustettava erillisyhtiö ottaa taloudellisen vastuun Kaupthing hf:n Suomessa olevan talletuskannan maksamisesta tallettajille. Tätä vastaan erillisyhtiölle luovutetaan panttina tai kaupalla Kaupthing hf:n lainasaamisista ja muita varoja. Erillisyhtiötä rahoittaa kolme liikepankkia, Nordea Pankki Suomi Oyj, OP-Pohjola-ryhmä ja Sampo Pankki Oyj, jotta yhtiö pystyisi suoriutumaan talletusten takaisinmaksun järjestämisestä. Kysymyksessä on siten ratkaisu, jossa kaupallisen riskin ja luottoriskin kantavat nämä kolme pankkia. Ratkaisu ei muuta Suomen voimassa olevia talletussuojaperiaatteita.

Tehtävä järjestely on Islannin viranomaisten kaikin puolin hyväksymä ja ne katsovat

sen olevan täysin Islannin lainsäädännön mukainen. Tästä huolimatta varoihin saattaa kohdistua takaisinsaanti- tai muita niihin verrattavia vaateita, jotka tuomioistuimessa menestyessään voisivat aiheuttaa taloudellisia seuraamuksia kolmelle ratkaisuun osallistuvalla pankilla tai pankkien erillisyhtiöllä. Liikepankit ovat tästä syystä asettaneet järjestelyn edellytykseksi sen, että niiden vastuulle ei tule mahdollisista varoihin kohdistuvista konkurssioikeudellisista vaateista johtuvia oikeudellisia riskejä. Näin ollen yksityisen sektorin ratkaisun edellytys käytännössä on, että Suomen valtio myöntää järjestelyyn osallistuville suomalaisille tahoille takuun näitä oikeudellisia riskejä vastaan. Asian hoitamista takuun avulla on pidettävä suoraa islantilaispankille myönnettävää valtion lainaa parempana vaihtoehtona.

Esitettävään takuuseen sovelletaan lakia valtion lainanannosta sekä valtioneuvoston päätöksestä ja valtioneuvoston päätöksestä (449/1988). Takuu voidaan kuitenkin myöntää perimättä takuumaksua sekä ilman turvaavaa vakuutta. Päätätessään valtioneuvosto antamisesta valtioneuvosto tu-

lee samalla vahvistamaan tarkemmat ehdot, joita valtiovarainministeriön tulee noudattaa sen hyväksyessä takuun lopullisen rakenteen ja määrän.

Edellä lausutun perusteella ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi perustuslain 82 §:n 2 momentin mukaisesti antaa suostuksensa sille, että valtioneuvosto tai sen määräämillä tarkemmilla ehdoilla valtiovarainministeriö voi vastavakuutta vaatimatta antaa valtioneuvoston, jolla Suomen valtio si-

toutuu korvaamaan täysimääräisesti Nordea Pankki Suomi Oyj:lle, OP-Pohjola-ryhmälle ja Sampo Pankki Oyj:lle, sekä pankkien erillisyhtiölle tai Kaupthing Bank hf:n Suomen sivuliikkeen tallettajille aiheutuvan kaiken vahingon, joka niille mahdollisesti aiheutuu Kaupthing Bank hf:n Suomen sivuliikkeeseen tehtyjen talletusten takaisin maksamisesta johtuvista takaisinsaanti- tai muista vastaavista insolvenssioikeudellisista vaateista, kuitenkin siten, että takuu koskee pääomamäärältään enintään 115 000 000 euron suuruisen talletusmäärään kohdistuvia vaateita.

Helsingissä 22 päivänä lokakuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Kunta- ja hallintoministeri *Mari Kiviniemi*